

[Baunsgaard.]

af hensyn til vort forhold til udlandet, men også indadtil ville et klart svar fra statsministeren være af værdi.

I udenrigspolitikken i øvrigt giver Vietnamkonflikten anledning til stigende bekymring. Den kritik, der føres frem mod USAs Vietnampolitik, deles af en stadig større del af den danske offentlighed. Det er formentlig også klart for alle, at våbenmagt ikke kan løse den ulykkelige Vietnamkonflikt. En militær løsning tror vel ikke engang USA på. Altså skal der en politisk løsning til. En politisk løsning, der ikke tager fornødne hensyn til alle indblandede parter, er imidlertid heller ingen realistisk vej. Derfor slår det ikke til blot at kræve USAs tropper ud af Sydvietnam uden en samtidig angivelse af, hvad der herefter bør ske. Selv med en tro på, at Nordvietnams kommunistiske regering ikke er nær så forbundet med Kina, som USA giver udtryk for, og som man måske selv er ved at tvinge Nordvietnam til, bliver der alligevel tilbage en angst for, hvad Nordvietnam vil foretage sig, såfremt Sydvietnam lades alene. Tro på, at Norvietnam helt vil afholde sig fra indblanding, er mere blåøjet, end situationen tillader.

Tilbage bliver derfor bevidstheden om, at hvis USA skal forlade Sydvietnam, skal noget andet sættes i stedet. FN har hidtil ikke haft nogen autoritet i Vietnamspørgsmålet. Ansvarer herfor skal formentlig heller ikke placeres ensidigt, men er der overhovedet nogen realistisk mulighed uden om FN? Og hvis der ikke er det, hvad er da FN's muligheder? Selv med de ikke altid lige opmuntrende erfaringer, er der næppe nogen vej uden om endnu en gang at ty til FN-tropper som garanti for overholdelse af en våbenstilstand.

Blandt de bitre erfaringer er imidlertid også, at når en FN-indsats koster penge, er de store lande ikke alt for villige til at betale, og det er derfor ikke nok, at små lande eventuelt peger på FN. FN-tropper er jo en tankegang, vi har accepteret i Danmark, således som andre små lande enten allerede har det eller er ved at gøre det. Tænker vi imidlertid videre end blot til dette at uddanne tropperne, tager vi — og andre små lande med os — egne forsvarsudgifter i betragtning; synes der at være en

udbredt vilje til at ville yde endog meget store økonomiske ofre for fredens bevarelse. Men hvor trues freden i dag? Det var overvejelse værd, om vi og andre små lande ikke ydede en større indsats for freden ved at tilbyde også en stor del af finansieringen af FN-tropper mod tilsvarende mindre ofre til de hidtidige lokale forsvar. Hvad enten man kan lide det eller ej, er dansk forsvar såvel som en række andre små landes forsvar uden betydning for fredens bevarelse, så længe det kun tager sigte på at være et lokalt vagtværn. Selv NATO er i dag ude af proportion med opgavernes art og omfang. Hvorfor da ikke overveje, om vi med anvendelsen af de samme midler som hidtil kunne gøre noget virkeligt for freden? Lad så tilbage blive den urimelighed, at de store lande skaber og ikke løser problemerne. Vi lider i hvert fald samme skæbne, hvis ikke freden kan opretholdes. Muligvis skal vi endda se på mulighederne, hvis heller ikke FN er et anvendeligt apparatur i Vietnamkonflikten. Det kan jo ikke skjules, at USA med sin tragiske mangel på udenrigspolitisk vidsyn har medvirket til at begrænse FN's autoritet og muligheder. Ved sit ubegribeligt stædige nej til Kinas medlemskab af FN er der skabt en i sig selv håbløs verdenssituation, og den kan i Vietnamkrigen muligvis helt udelukke FN-mulighederne. Derfor kan det blive nødvendigt at snakke internationale fredsstyrker også på et andet grundlag end direkte gennem FN.

Også jeg vil gerne som afslutning på min ordførelse give udtryk for det samme ønske, som statsministeren og andre ordførere før mig har gjort, om at vi vil vise den fornødne samarbejdsvilje og forhåbentlig større samarbejdsevne end i sidste samling. Ikke sådan at forstå, at jeg ikke synes, der blev opnået resultater i sidste samling, også resultater, som til forudsætning havde både samarbejdsevne og samarbejdsvilje, for det synes jeg der blev. Men hvad angår det problem, som vi jo alle er enige om at gøre til det mest aktuelle, nemlig skattepolitikken, slog hverken evner eller vilje til i tilstrækkeligt omfang.

I virkeligheden var vi jo meget nær hinanden i synspunkter, så nær, at der vist ikke er noget overraskende i, at man i befolkningen snarere mener, at der må have manglet vilje end evner.